

รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ในหลักสูตรปริญญา
ตรี ด้านศิลปวัฒนธรรมของสถานศึกษาสังกัดกระทรวงวัฒนธรรม
THE ACTIVE LEARNING MODEL FOR THE BACHELOR DEGREE
IN ARTS AND CULTURE OF COLLEGES UNDER
THE MINISTRY OF CULTURE

¹ภูริ วงศ์วิเชียรและ ²ประวีณา เอี่ยมยี่สุน

¹Phuri Wongwichian and ²Praweena Aiemyeesoon

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์, ประเทศไทย
Bunditpatanasilpa Institute, Thailand.

¹bomb8st@hotmail.com

Received September 10, 2021; Revised November 2, 2021; Accepted December 1, 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ active Learning ในการจัดการเรียนรู้ด้านนาฏศิลป์ ดุริยางคศิลป์ และทัศนศิลป์ ในระดับปริญญาตรี ของสถานศึกษาสังกัดกระทรวงวัฒนธรรม 2) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนรู้แบบ active Learning ของสถานศึกษาสังกัดกระทรวงวัฒนธรรม และ 3) เพื่อศึกษาแนวทางที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนรู้แบบ active Learning ของสถานศึกษาสังกัดกระทรวงวัฒนธรรม โดยมีรูปแบบของการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และการประยุกต์ใช้วิธีเดลฟาย (Delphi method) ในการการยืนยันผลการวิจัยที่ค้นพบ กลุ่มเป้าหมายได้แก่ ผู้สอนด้านนาฏศิลป์ ดุริยางคศิลป์ และทัศนศิลป์ ของสถานศึกษาสังกัดกระทรวงวัฒนธรรม จำนวน 72 คน ผลการวิจัยพบว่า 1) รูปแบบการสอนการจัดการเรียนรู้แบบ active Learning ในการจัดการเรียนรู้ ด้านนาฏศิลป์ ดุริยางคศิลป์ และทัศนศิลป์ ประกอบด้วย (1) การเปิดโอกาสในการแสดงความคิดเห็นภายในชั้นเรียน (2) การเรียนรู้ผ่านกิจกรรมและการเรียนรู้ด้วยตนเอง (3) การสร้าง

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.,สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.,สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

การมีส่วนร่วมการแสดงความคิดเห็นและการทำงานร่วมกับผู้อื่นภายในชั้นเรียน (4) การนำเสนอผลงานและอภิปรายผลร่วมกัน (5) การใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย และเทคโนโลยีสารสนเทศมาประกอบการเรียนรู้ และ (6) การให้คำแนะนำ แก้ไขปัญหา สร้างแรงจูงใจ และประเมินผล โดยผู้สอน 2) สภาพปัญหาและอุปสรรค ในการจัดการเรียนรู้แบบ active Learning ด้านนาฏศิลป์ ดุริยางคศิลป์ และทัศนศิลป์ ประกอบด้วย (1) การขาดความสม่ำเสมอในการเข้าชั้นเรียนจากการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของสถานศึกษา (2) ผู้เรียนขาดประสบการณ์และทักษะ ที่จำเป็นต่อการเรียนรู้แบบ Active Learning (3) ข้อมูลในการสืบค้นไม่เพียงพอ ไม่ครบถ้วน และขาดความถูกต้อง (4) การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ใช้เวลาในการเรียนรู้และค่าใช้จ่ายสูง (5) สภาพห้องเรียน วัสดุอุปกรณ์ และระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ของสถานศึกษา ไม่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning และ (6) ผู้สอนขาดความเข้าใจและประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning อย่างถ่องแท้ 3) วิธีการแก้ปัญหาที่เกิดในการจัดการเรียนรู้แบบ active Learning ในการจัดการเรียนรู้ด้านนาฏศิลป์ ดุริยางคศิลป์ และทัศนศิลป์ ประกอบด้วย (1) การปรับเปลี่ยนรูปแบบและกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับระยะเวลาในการเรียนรู้ของผู้เรียน และกิจกรรมของสถานศึกษา (2) การสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่สร้างความสนใจ เสริมสร้างกระบวนการคิด และทักษะการวิเคราะห์ ร่วมกับผู้เรียน (3) การใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศให้เหมาะสมกับกิจกรรมและเนื้อหาการเรียนรู้ (4) การสร้างสื่อและกำหนดแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสมให้แก่ผู้เรียน (5) การจัดหาวัสดุทดแทนและการบริหารงบประมาณเพื่อลดค่าใช้จ่ายและ (6) การศึกษาหาความรู้และการแลกเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ระหว่างผู้สอน

คำสำคัญ : รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning; การจัดการเรียนรู้หลักสูตรด้านศิลปวัฒนธรรม

Abstract

The objectives of this research included: 1) to study the patterns of active learning in learning management of classical dance, music and visual arts for the bachelor degree of colleges under the Ministry of Culture; 2) to investigate problems and obstacles of active learning management employed in colleges under the Ministry of Culture; and 3) to examine appropriate guidelines for solving the problems and obstacles in active learning management in colleges under the Ministry of Culture. It was a qualitative research and the research results were confirmed through application of Delphi method. The selected sample group was 72 teachers teaching classical dance, music and visual arts of colleges under the Ministry of Culture. The results of this

research were as follows. 1) The active learning patterns of learning management in classical dance, music and visual arts comprised of: (1) providing opportunities for expressing personal opinions in classes; (2) learning through various activities and self-learning; (3) building participation in sharing opinions and working with others in classes; (4) common presentation and discussion; (5) employing variety of teaching methods and information technologies; (6) problem solving suggestion, building motives, and evaluation by the teachers. 2) Problems and obstacles found in the active learning management in classical dance, music and visual arts included: (1) lacking consistency in class attendances due to participating in various activities of the colleges; (2) lacking necessary experiences and skills of students regarding active learning management; (3) unavailability of valid, reliable, and precise data and information; (4) highly consuming resources of active learning particularly in time and money; (5) inadequate facilitating utilities for active learning such as the condition of classrooms, materials and information technology of the colleges; and 6) insufficient experiences and understanding of teachers in active learning. 3) Methods of problem solving in active learning management of classical dance, music and visual arts included: (1) adjusting learning patterns and activities in accordance with the learning time duration of the students and the activities of the colleges; (2) motivating through attractive activities and strengthening thinking process and analytical skill together with students; (3) appropriately applying information technology media with learning contents and activities; (4) creating appropriate media and learning sources for students; (5) seeking alternative materials and financial management in order to reduce cost; (6) studying and exchanging views and experiences among teachers to gain more knowledge on active learning.

Keywords: Active Learning Patterns, Arts and Culture Learning Management

บทนำ

การจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันผู้เรียนสามารถเรียนรู้สิ่งต่างๆ ได้โดยการลงมือปฏิบัติ โดยผู้สอนจะอาศัยโอกาสนี้การสังเกตการทำงานและร่วมแบ่งปันประสบการณ์ที่ค้นพบด้วยกัน การเรียนรู้ลักษณะนี้จะช่วยให้ผู้สอนก้าวกระโดดจากทฤษฎีไปสู่การปฏิบัติที่ประสบความสำเร็จ เนื่องจากการเรียนการสอนในยุคใหม่ไม่เพียงแต่สอนนักเรียน แต่ยังต้องดูแลและสร้างความสัมพันธ์กับพวกเขาด้วย ทั้งนี้ผู้สอนจะต้องกระตุ้นให้ผู้เรียนตั้งคำถามและตรวจสอบคำถามของตน แนวคิดสมัยใหม่มองว่าความคิดของนักเรียนมีคุณค่า ใช้พัฒนาความหมายของตัวเองแทนการถ่ายโอนความรู้จากครู โดยจะเน้นการคิดเชิงวิพากษ์มากกว่าข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริง โดยมีแนวคิดพื้นฐานในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้น

ผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้แก่ ความแตกต่างระหว่างบุคคล ความพร้อม การใช้เวลาเพื่อการศึกษา และประสิทธิภาพในการเรียน (ชัยชัย อธิเกียรติและธนารักษ์ สารเถื่อนแก้ว, 2560) โดยปัจจุบันมีรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลายให้สอดคล้องกับนโยบายของภาครัฐ และแนวทางการปฏิรูปประเทศ ทั้งนี้รูปแบบที่ได้รับการกล่าวถึงหรือมีผู้สนใจนำมาปรับใช้ในการจัดการเรียนการสอนที่สำคัญก็คือ การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning

การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning การเรียนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อการสร้างความเข้าใจด้วยการเชื่อมโยงผู้เรียนกับในองค์ความรู้ที่เป็นข้อเท็จจริง แนวความคิด และทักษะการผ่านกิจกรรมที่ผู้เรียนได้ปฏิบัติหรือลงมือทำชิ้นงานและกระบวนการคิด ค้นคว้า แสวงหาความรู้ ไตร่ตรอง สะท้อนความคิด การอภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น (Think Hard) เกี่ยวกับสิ่งที่ผู้เรียนได้ลงมือทำ ผู้เรียนจึงเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการสร้างการเรียนรู้ด้วยตนเอง สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560 อ้างถึงใน สุคนธ์ สิ้นธพานนท์, 2560: 45)

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์เป็นสถาบันการศึกษาที่จัดการศึกษาและส่งเสริมวิชาการ ตั้งแต่ระดับพื้นฐานวิชาชีพถึงวิชาชีพชั้นสูง ด้านนาฏศิลป์ ดุริยางคศิลป์ คีตศิลป์ ข่างศิลป์ ทั้งไทยและสากล รวมทั้งศิลปวัฒนธรรมระดับท้องถิ่นและระดับชาติ (พระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์, 2550 :12) โดยการจัดการเรียนรู้ทางวิชาชีพด้านศิลปวัฒนธรรม นั้น จะเน้นการสืบสานรูปแบบดั้งเดิมของศิลปะและวัฒนธรรม ผู้เรียนจะต้องเรียนรู้รูปแบบดั้งเดิมตามผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิก่อนจะนำไปปฏิบัติต่อให้เหมือนหรือคล้ายคลึง แล้วจึงจะมีการปรับรูปแบบให้เป็นเชิงสร้างสรรค์หรือสร้างผลงานรูปแบบใหม่ๆ ต่อไป

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาศึกษา รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ active Learning ในการจัดการเรียนรู้ด้านนาฏศิลป์ ดุริยางคศิลป์ และทัศนศิลป์ ในระดับปริญญาตรี ที่ดำเนินการสอนในปัจจุบัน รวมถึงสภาพปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนรู้แบบ active Learning ที่ดำเนินการสอนในปัจจุบัน ของสถานศึกษาสังกัดกระทรวงวัฒนธรรม เพื่อเป็นแนวทางในการการเสริมสร้างทักษะที่สำคัญในยุค Thailand 4.0 และการเป็น ผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ที่สำคัญให้แก่ผู้เรียนทางด้านศิลปวัฒนธรรม และสาขาอื่นๆ ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ active Learning ในการจัดการเรียนรู้ด้านนาฏศิลป์ ดุริยางคศิลป์ และทัศนศิลป์ ในระดับปริญญาตรี ของสถานศึกษาสังกัดกระทรวงวัฒนธรรม ที่ดำเนินการสอนในปัจจุบัน

2. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนรู้แบบ active Learning ที่ดำเนินการสอนในปัจจุบัน ของสถานศึกษาสังกัดกระทรวงวัฒนธรรม

3. เพื่อศึกษาแนวทางที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนรู้แบบ active Learning ที่ดำเนินการสอนในปัจจุบันของสถานศึกษาสังกัดกระทรวงวัฒนธรรม

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่อง รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ในหลักสูตรปริญญาตรีด้านศิลปวัฒนธรรมของสถานศึกษาสังกัดกระทรวงวัฒนธรรม มีวิธีดำเนินการวิจัย 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสำรวจข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้แบบ active Learning ในการจัดการเรียนรู้ด้านนาฏศิลป์ ดุริยางคศิลป์และทัศนศิลป์ ในระดับปริญญาตรี ของสถานศึกษาสังกัดกระทรวงวัฒนธรรม

ผู้วิจัยศึกษาเอกสาร และงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ active learning จากนั้นได้ดำเนินการวิเคราะห์ สังเคราะห์เนื้อหา เพื่อให้ได้ข้อมูลพื้นฐานและนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยในขั้นตอนนี้ไปเป็นข้อมูลพื้นฐานกำหนดกรอบแนวคิด เพื่อสร้างแบบสัมภาษณ์สำหรับการสัมภาษณ์ผู้สอนต่อไป

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ active Learning ในการจัดการเรียนรู้ด้านนาฏศิลป์ ดุริยางคศิลป์และทัศนศิลป์ รวมถึงสภาพปัญหา อุปสรรคและแนวทางที่เหมาะสมในการแก้ไข

ผู้วิจัยได้นำแบบสัมภาษณ์ไปดำเนินการสัมภาษณ์ผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดกระทรวงวัฒนธรรม จำนวน 72 ท่าน โดยการใช้การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) เกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ active Learning ในการจัดการเรียนรู้ด้านนาฏศิลป์ ดุริยางคศิลป์และทัศนศิลป์ รวมถึงสภาพปัญหา อุปสรรคและแนวทางที่เหมาะสมในการแก้ไข จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการจำแนกชนิดข้อมูล (Typological Analysis) แบบวิเคราะห์สาระระบบ (Taxonomy Analysis)

ขั้นตอนที่ 3 การยืนยันรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ active Learning ในการจัดการเรียนรู้ด้านนาฏศิลป์ ดุริยางคศิลป์และทัศนศิลป์ ที่ดำเนินการสอนในปัจจุบันของสถานศึกษาสังกัดกระทรวงวัฒนธรรมโดยการประยุกต์ใช้วิธีเดลฟาย (Delphi method)

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการดำเนินการในขั้นตอนที่ 2 มาสร้างแบบสอบถามเพื่อใช้ในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลระดับความคิดเห็นของผู้สอนผู้ที่ได้ให้ข้อมูลการ

สัมภาษณ์ ในขั้นตอนที่ 2 โดยผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้วิธีเดลฟาย (Delphi method) ในการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิจัย

จากการศึกษาเรื่อง การศึกษาเรื่อง รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ในหลักสูตรปริญญาตรีด้านศิลปวัฒนธรรมของสถานศึกษาสังกัดกระทรวงวัฒนธรรม ผลการวิจัย ดังนี้

1. รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ active Learning ในการจัดการเรียนรู้ด้านนาฏศิลป์ ดุริยางคศิลป์และทัศนศิลป์ ในระดับปริญญาตรีของสถานศึกษาสังกัดกระทรวงวัฒนธรรม ประกอบด้วย

1.1. รูปแบบการสอนการจัดการเรียนรู้แบบ active Learning ในการจัดการเรียนรู้ ควรประกอบด้วย

1) การเปิดโอกาสในการแสดงความคิดเห็นภายในชั้นเรียน ผู้สอนควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนภายในชั้นเรียน มีการแสดงความคิดเห็นร่วมกัน โดยให้ผู้เรียนฝึกคิด วิเคราะห์และนำเสนอความคิดเห็น ทั้งนี้ผู้สอนควรมีการตั้งคำถาม กำหนดเนื้อหา กิจกรรม และวิธีการประเมินผล ตลอดจนสร้างเงื่อนไขและพูดคุยข้อตกลงร่วมกันกับผู้เรียน

2) การเรียนรู้ผ่านกิจกรรมและการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้สอนควรมีการกำหนดกิจกรรมที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง ทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม ฝึกให้ผู้เรียนแก้ปัญหาผ่านกิจกรรม ตั้งคำถามในการสืบค้นให้แก่ผู้เรียน นอกจากนี้ควรมีการบูรณาการเนื้อหาเกี่ยวกับรายวิชาต่างๆ ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ และสร้างการสะท้อนผลการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมแก่ผู้เรียน

3) การสร้างการมีส่วนร่วมการแสดงความคิดเห็น และการทำงานร่วมกับผู้อื่นภายในชั้นเรียนผู้สอนควรให้ผู้เรียนทำกิจกรรมหรือแก้ไขปัญหาต่างๆ แบบร่วมมือ มีการสร้างผังแนวคิดและเชื่อมโยงกรอบแนวคิดร่วมกัน สร้างการมีส่วนร่วมภายในชั้นเรียน และให้ผู้เรียนศึกษาข้อมูลและหาคำตอบร่วมกัน

4) การนำเสนอผลงานและอภิปรายผลร่วมกันเมื่อดำเนินการจัดการเรียนการสอนแล้วเสร็จ ผู้สอนควรจัดให้มีการอภิปรายผลร่วมกัน มีการนำเสนอผลงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในชั้นเรียน ทั้งนี้อาจมีการประเมินและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้เชี่ยวชาญ เพื่อสร้างความสมบูรณ์ของเนื้อหาและการเรียนรู้ของผู้เรียน

5) การใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย และเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการประกอบการเรียนรู้ผู้สอนควรมีวิธีการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย ทั้งการนำเทคโนโลยี

สารสนเทศมาใช้ในการสอนหรือการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ นอกจากนี้ยังสามารถนำวิธีการจัดการเรียนรู้รูปแบบอื่นๆ มาปรับใช้ ทั้งนี้ผู้สอนต้องเลือกวิธีการสอนที่ง่ายต่อการเรียนรู้และเหมาะสมกับบริบทของเนื้อหาและผู้เรียน

6) การให้คำแนะนำ แก้ไขปัญหา สร้างแรงจูงใจและประเมินผลโดยผู้สอน ผู้สอนต้องสร้างแรงกระตุ้นในการหาคำตอบและวิเคราะห์ข้อเท็จจริง จากประเด็นคำถามที่ผู้สอนกำหนด โดยคอยให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษาและสร้างความชัดเจนในเนื้อหาแก่ผู้เรียน มีการดูแลผู้เรียนให้ทำกิจกรรมอย่างถูกต้องและเหมาะสม ทั้งนี้ผู้สอนควรประเมินการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ

2. สภาพปัญหา และอุปสรรค ในการจัดการเรียนรู้แบบ active Learning ด้าน นาฏศิลป์ ดุริยางคศิลป์และทัศนศิลป์ ในระดับปริญญาตรี ของสถานศึกษาสังกัดกระทรวงวัฒนธรรม จากการศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรค สามารถสรุปสภาพปัญหาและอุปสรรค ได้ดังนี้

2.1. การขาดความสม่ำเสมอในการเข้าชั้นเรียนจากการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของสถานศึกษาปัญหาที่ส่งผลกระทบคือการศึกษาที่ผู้เรียนเข้าชั้นเรียนไม่สม่ำเสมอ เนื่องจากการทำกิจกรรมของสถานศึกษาที่ตรงกับเวลาการเรียนรู้ของผู้เรียน ทั้งนี้ยังรวมถึงกิจกรรมภายนอกต่างๆ ส่งผลให้ผู้เรียนไม่สามารถเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ยังมีสาเหตุมาจากการที่ผู้สอนมีภาระงานมากทำให้สอนได้ไม่เต็มประสิทธิภาพ

2.2 ผู้เรียนขาดประสบการณ์และทักษะ ที่จำเป็นต่อการเรียนรู้แบบ Active Learning ผู้เรียนขาดประสบการณ์และทักษะที่จำเป็น ทั้งการไม่กล้าแสดงออกและไม่กล้าแสดงความคิดเห็น การขาดความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรม การขาดทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น การขาดทักษะการคิดวิเคราะห์และการเชื่อมโยงข้อมูล การขาดประสบการณ์ในการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการขาดความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน นอกจากนี้ยังพบปัญหาจากการยึดติดกับการรูปแบบเรียนรู้ด้านศิลปวัฒนธรรมแบบเดิมของผู้เรียน

2.3 ข้อมูลในการสืบค้นไม่เพียงพอ ไม่ครบถ้วนและขาดความถูกต้องข้อมูลในการสืบค้นมีไม่เพียงพอและเนื้อหาไม่ครบถ้วน นอกจากนี้ยังพบว่าข้อมูลบางส่วนมีการบิดเบือนข้อเท็จจริงและสื่อต่างๆ มีไม่เพียงพอต่อการสืบค้นหรือการเรียนรู้ของผู้เรียน

2.4 การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ใช้เวลาในการเรียนรู้และค่าใช้จ่ายสูงการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning มักจะต้องใช้เวลาในการจัดการเรียนรู้นานกว่าการเรียนรู้แบบปกติ เนื่องจากแต่ละกิจกรรมต้องใช้เวลามาก ทั้งนี้การเรียนรู้ทางด้านศิลปวัฒนธรรมบางสาขามีค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูง จึงทำให้การจัดการกิจกรรมบางกิจกรรมจัดได้ไม่เต็มประสิทธิภาพ

2.5 สภาพห้องเรียน วัสดุอุปกรณ์ และระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ของสถานศึกษา ไม่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning จากการสัมภาษณ์พบว่า ผู้สอนขาดการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นจากสถานศึกษา สภาพห้องเรียนและวัสดุอุปกรณ์ไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ และไม่เพียงพอต่อจำนวนผู้เรียน ระบบสารสนเทศขาดความทันสมัย ไม่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน นอกจากนี้ยังพบว่าบางสถานศึกษาขาดแคลนห้องปฏิบัติการ

2.6. ผู้สอนขาดความเข้าใจและประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning อย่างถ่องแท้ ผู้สอนบางส่วนไม่เข้าใจรูปแบบในการจัดการเรียนรู้ที่ถ่องแท้ โดยเน้นการถ่ายทอดความรู้มากกว่าการให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเองและการวางแผนการเรียนรู้บางแผนมีผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

3. วิธีการแก้ปัญหาปัญหาที่เกิดขึ้นในการจัดการเรียนรู้แบบ active Learning ในการจัดการเรียนรู้ด้านนาฏศิลป์ ดุริยางคศิลป์และทัศนศิลป์ในระดับปริญญาตรีของสถานศึกษาสังกัดกระทรวงวัฒนธรรม จากการศึกษาวิธีการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในการจัดการเรียนรู้ สามารถสรุปวิธีการแก้ปัญหาได้ ดังนี้

3.1. การปรับเปลี่ยนรูปแบบและกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับระยะเวลาในการเรียนรู้ของผู้เรียน และกิจกรรมของสถานศึกษา จากปัญหาที่พบว่าผู้เรียนเข้าเรียนไม่สม่ำเสมอ ผู้สอนจึงมีแนวทางในการแก้ปัญหาโดยการปรับเปลี่ยนรูปแบบการสอนและกิจกรรมให้เหมาะสมกับสถานการณ์ และสอดคล้องกับกิจกรรมของสถานศึกษาและเวลาของผู้เรียน มีการสร้างประสบการณ์ในการเรียนรู้และทักษะต่างๆ ให้แก่ผู้เรียนนอกเวลา และสร้างการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง

3.2 การสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ กิจกรรมที่สร้างความสนใจและเสริมสร้างกระบวนการคิด ทักษะการวิเคราะห์ร่วมกับผู้เรียน ผู้สอนมีแนวทางในการแก้ปัญหาคาดประสบการณ์และทักษะของผู้เรียน โดยการปรับวิธีการสอนและสร้างกิจกรรมที่สร้างแรงจูงใจ ได้รับความสนใจ และเหมาะสมกับบริบทของผู้เรียนมากขึ้น เน้นการสร้างกระบวนการคิดวิเคราะห์ การแสดงความคิดเห็น และการแสดงออกของผู้เรียน เพื่อสร้างประสิทธิภาพการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน ทั้งนี้ควรมีการสร้างข้อตกลง วางแผน และสร้างมุมมองต่างๆ ร่วมกับผู้เรียน

3.3. การปรับใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศให้เหมาะสมกับกิจกรรมและเนื้อหาการเรียนรู้ ผู้สอนแก้ปัญหาโดยการเตรียมความพร้อมทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศให้เหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อโซเชียลต่างๆ มาใช้ประกอบการเรียนรู้ และการสืบค้นผ่านระบบ Internet มาใช้ประกอบการเรียนรู้ รวมไปถึงการสอนผ่านสื่อออนไลน์

3.4. การสร้างสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสมให้แก่ผู้เรียนผู้สอนมีแนวทางในการแก้ปัญหาด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้โดยการสร้างสื่อที่ผู้เรียนสามารถปฏิบัติและเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง มีการกำหนดแหล่งเรียนรู้อื่นๆ มีการรวบรวมข้อมูลให้ผู้เรียนมีความสะดวกในการสืบค้น จัดหาสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสมกับสภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน และกำหนดสถานที่ภายนอกในการจัดการเรียนรู้เพิ่มเติมให้แก่ผู้เรียน

3.5 การจัดหาวัสดุทดแทนและการบริหารงบประมาณเพื่อลดค่าใช้จ่าย ผู้สอนมีแนวทางในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับวัสดุโดยการเลือกใช้วัสดุจากธรรมชาติ วัสดุท้องถิ่นหรือวัสดุอื่น ทดแทนวัสดุที่มีราคาแพง รวมถึงจัดหาวัสดุอุปกรณ์และสถานที่ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

3.6 การศึกษาหาความรู้และการแลกเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ระหว่างผู้สอนผู้สอนมีแนวทางในการแก้ปัญหาคาดความเข้าใจและประสบการณ์โดยการศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เพิ่มเติม และมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้สอน รวมทั้งการสังเกตและพูดคุยกับผู้เรียน

อภิปรายผล

จากการศึกษาเรื่อง การศึกษาเรื่อง รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ในหลักสูตรปริญญาตรีด้านศิลปวัฒนธรรมของสถานศึกษาสังกัดกระทรวงวัฒนธรรม มีประเด็นที่สามารถอภิปรายผล ดังนี้

1. รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ active Learning ในการจัดการเรียนรู้ด้านนาฏศิลป์ ดุริยางคศิลป์และทัศนศิลป์ ในระดับปริญญาตรีของสถานศึกษาสังกัดกระทรวงวัฒนธรรม ประกอบด้วย

1.1. รูปแบบการสอนการจัดการเรียนรู้แบบ active Learning ในการจัดการเรียนรู้ ควรประกอบด้วย

1) การเปิดโอกาสในการแสดงความคิดเห็นภายในชั้นเรียน ผู้สอนควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนภายในชั้นเรียน มีการแสดงความคิดเห็นร่วมกัน โดยให้ผู้เรียนฝึกคิด วิเคราะห์ และนำเสนอความคิดเห็น ทั้งนี้ผู้สอนควรตั้งคำถาม กำหนดเนื้อหา กิจกรรมและวิธีการประเมินผล และข้อตกลงร่วมกับผู้เรียน เป็นเพราะว่า การจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning นั้น ผู้สอนต้องสร้างโอกาสในการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองผ่านกิจกรรม ผ่านการสืบค้นและการแลกเปลี่ยนรู้ระหว่างกัน เพื่อเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้และความรู้ให้แก่ผู้เรียน สอดคล้องกับปิยะพลทรงอาจ (2563) ที่กล่าวถึงลักษณะของการเรียนแบบ Active Learning ว่าเป็นการเรียนรู้

เชิงรุก ที่ผู้เรียนต้องค้นหาเพื่อให้เกิดองค์ความรู้ โดยการลงมือปฏิบัติอย่างมีความหมาย เพื่อให้สามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ มีวินัยในการทำงานและการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ โดยผู้สอน เป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติด้วยตนเอง

2) การเรียนรู้ผ่านกิจกรรมและการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้สอนควรมีการกำหนดกิจกรรมที่เหมาะสมกับผู้เรียน ทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม ฝึกให้ผู้เรียนแก้ปัญหาผ่านกิจกรรม ตั้งคำถามในการสืบค้น นอกจากนี้ควรมีการบูรณาการเนื้อหาเกี่ยวกับรายวิชาอื่น และสะท้อนผลการเรียนรู้แก่ผู้เรียน เป็นเพราะ การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ผู้สอนควรมีการสร้างประสบการณ์ในการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมต่างๆ โดยกิจกรรมนั้นควรเป็นกิจกรรมที่เสริมสร้างทักษะความรู้ให้แก่ผู้เรียน ผ่านการปฏิบัติหรือเรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสนำเสนอแลกเปลี่ยนข้อค้นพบและสามารถนำไปใช้จริงได้ต่อไป สอดคล้องกับพรทิพย์ วงศ์ไพบูลย์ (2560) ที่กล่าวถึงลักษณะของกิจกรรมในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกว่ากิจกรรมควรมีองค์ประกอบของการประยุกต์ใช้ นำเสนอ หรือลงมือปฏิบัติ หมายถึง การนำเสนอความรู้ที่ต่อกลุ่มในห้องเรียน การนำเสนอต่อสาธารณะในลักษณะ ป้ายนิเทศ ป้ายโฆษณา หรือการเผยแพร่ทางสื่อมวลชน และหากผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงได้ เช่น การลด และการเลิกสูบบุหรี่สิ่งเสพติดเพราะตระหนักหรือเชื่อในสิ่งที่พบ ถือว่าเป็นผลการเรียนรู้ที่มีคุณค่าสูงสุด

3) การสร้างการมีส่วนร่วมการแสดงความคิดเห็น และการทำงานร่วมกับผู้อื่นภายในชั้นเรียน ผู้สอนควรสร้างการมีส่วนร่วมภายในชั้นเรียน และให้ผู้เรียนศึกษาข้อมูลและหาคำตอบร่วมกัน เชื่อมโยงความคิดเห็น เพื่อที่จะช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาสในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและความรู้ต่างๆระหว่างกัน รวมถึงเป็นการช่วยฝึกการทำงานร่วมกับผู้อื่นให้แก่ผู้เรียน ดังที่พรทิพย์ วงศ์ไพบูลย์ (2560) กล่าวถึงลักษณะของกิจกรรมในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกว่ากิจกรรมควรมีองค์ประกอบของการแลกเปลี่ยนประสบการณ์เรียนรู้ หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนดึงประสบการณ์เดิมของตนเองออกมาเชื่อมโยงหรืออธิบายปัญหาใหม่ที่พบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ หรือข้อสรุป การกระตุ้นให้เกิดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์นี้ครูอาจใช้สื่อแผ่นใส วิดีทัศน์ สถานการณ์จำลอง ตั้งคำถาม หรือสื่อกิจกรรมอื่นๆ ก็ได้

4) การนำเสนอผลงานและอภิปรายผลร่วมกัน ผู้สอนควรจัดให้มีการอภิปรายผล การนำเสนอผลงาน และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในชั้นเรียนร่วมกัน มีการประเมินและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้เชี่ยวชาญ เพื่อสร้างความสมบูรณ์ของเนื้อหา เนื่องจากการเติมเต็มความรู้โดยผู้สอนจะช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจที่ชัดเจนและถูกต้องมากยิ่งขึ้น รวมถึงการนำเสนอหรือการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในชั้นเรียนจะช่วยให้ผู้สอนสามารถประเมินความรู้ ความเข้าใจของผู้เรียนได้อีกทางหนึ่งด้วยสอดคล้องกับ จิรา

ยุทธ อ่อนศรี (2561) ที่ได้กล่าวถึงการสอนแบบ Active Learning ว่าเป็นการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติ หรือ การลงมือทำซึ่ง โดยการร่วมมือระหว่างผู้เรียนด้วยกัน ในการนี้ครูต้องลดบทบาทในการสอนและการให้ข้อความรู้แก่ผู้เรียนโดยตรงลง แต่ไปเพิ่มกระบวนการและกิจกรรมที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นในการจะทำกิจกรรมต่างๆ มากขึ้นและอย่างหลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นการแลกเปลี่ยน ประสบการณ์โดยการพูด การเขียน การอภิปรายกับเพื่อนฯ

5) การใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย และเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ประกอบการเรียนรู้ผู้สอนควรมีวิธีการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและวิธีการจัดการเรียนรู้รูปแบบอื่นๆ มาปรับใช้ ทั้งนี้ผู้สอนต้องเลือกวิธีการสอนที่เหมาะสมกับบริบทของเนื้อหาและผู้เรียน เป็นเพราะว่า ในการจัดการเรียนรู้นั้น การจัดการรู้ในรูปแบบที่หลากหลายจะเป็นการช่วยกระตุ้นความสนใจและสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน สอดคล้องกับไชยยศ เรืองสุวรรณ (อ้างถึงใน ศูนย์ประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2558) ที่กล่าวถึง บทบาทของผู้สอนว่า ผู้สอนจะต้องเป็นผู้จัดการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียน กิจกรรมที่จัดจะต้องสอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาผู้เรียน และเน้นการนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตจริงของผู้เรียน มีการสร้างบรรยากาศให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและมีปฏิสัมพันธ์กับผู้สอนและเพื่อนในชั้นเรียน และใช้วิธีการเรียนการสอนที่หลากหลาย กิจกรรมการเรียนการสอนที่ท้าทาย ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม กระตุ้นให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้

6) การให้คำแนะนำ แก้ไขปัญหา สร้างแรงจูงใจและประเมินผลโดยผู้สอน ผู้สอนต้องคอยให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษาและสร้างความชัดเจนในเนื้อหาแก่ผู้เรียน มีการดูแลผู้เรียนให้ทำกิจกรรมอย่างถูกต้องและเหมาะสม ทั้งนี้ผู้สอนควรประเมินการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ เป็นเพราะว่าในการจัดการเรียนการสอนนั้น ในขณะที่ผู้เรียนดำเนินการเรียนรู้ในกิจกรรมต่าง ๆ นั้น อาจมีข้อสงสัยหรือต้องการได้รับคำแนะนำ เพื่อให้การเรียนรู้ นั้นๆ มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น ดังนั้นผู้สอนจึงหน้าที่คอยให้คำแนะนำในการดำเนินกิจกรรมหรือการเรียนรู้ของผู้เรียน สอดคล้องกับณัชนัน แก้วชัยเจริญกิจ (อ้างถึงใน สุทัศน์ ภูมิภาค 2562) ที่ได้กล่าวถึง บทบาทของครู กับ Active Learning ว่า ผู้สอนในการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทางของ Active Learning นั้น ผู้สอนเป็นผู้จัดให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน กำหนดกิจกรรมที่สะท้อนความต้องการในการพัฒนาผู้เรียนและเน้นการนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตจริงของผู้เรียน สร้างบรรยากาศของการมีส่วนร่วม และการเจรจาโต้ตอบที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้สอนและเพื่อนในชั้น ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในทุกกิจกรรม ส่งเสริมให้เกิดการร่วมมือในกลุ่มผู้เรียน และ

วางแผนเกี่ยวกับเวลาในการจัดการเรียนการสอนอย่างชัดเจน ทั้งนี้ครูผู้สอนต้องใจกว้าง ยอมรับ
 ในความสามารถในการแสดงออก และความคิดของผู้เรียน

2. สภาพปัญหาและอุปสรรค ในการจัดการเรียนรู้แบบ active Learning ด้าน
 นาฏศิลป์ ดุริยางคศิลป์ และทัศนศิลป์ ในระดับปริญญาตรี ของสถานศึกษาสังกัดกระทรวง
 วัฒนธรรมประกอบด้วย

2.1. การขาดความสม่ำเสมอในการเข้าชั้นเรียนจากการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ
 ของสถานศึกษาผู้เรียนเข้าชั้นเรียนไม่สม่ำเสมอ เนื่องจากการทำกิจกรรมของสถานศึกษาที่
 ตรงกับเวลาการเรียนรู้ของผู้เรียน รวมถึงการที่ผู้สอนมีภาระงานมากทำให้สอนได้ไม่เต็ม
 ประสิทธิภาพ เนื่องจากการจัดการเรียนรู้ทางด้านนาฏศิลป์ ดุริยางคศิลป์ และทัศนศิลป์นั้น
 ผู้เรียนต้องมีการเข้าร่วมกิจกรรมด้านการแสดงในโอกาสต่างๆอยู่บ่อยครั้ง ส่งผลให้ผู้เรียน
 เข้าชั้นเรียนได้ไม่สม่ำเสมอ ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ และเรียนรู้ไม่ต่อเนื่อง กิจกรรมต่างๆ
 ที่กำหนดไว้ไม่สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพได้สอดคล้องกับวิชัย เสวกงาม
 (2559) ที่ได้อธิบายถึงอุปสรรคของการใช้ Active Learning ว่า ความเสี่ยงที่เกิดจากการใช้
 กลยุทธ์ Active Learning เกิดจาก ผู้เรียนจะไม่สามารถมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง และเรียนรู้
 เนื้อหาตามหลักสูตรได้อย่างเพียงพอ

2.2 ผู้เรียนขาดประสบการณ์และทักษะ ที่จำเป็นต่อการเรียนรู้แบบ Active
 Learning การที่ผู้เรียนขาดประสบการณ์และทักษะที่จำเป็น รวมถึงปัญหาจากความคุ้นชิน
 และยึดติดกับการเรียนรู้แบบเดิมของผู้เรียน เป็นเพราะว่า ในการเรียนรู้ในรูปแบบ active
 Learning นั้น ผู้เรียนจำเป็นที่จะต้องมีความรู้ที่จำเป็นหลายด้าน เพื่อให้การเรียนรู้มี
 ประสิทธิภาพ ทั้งทักษะการสืบค้น การกล้าแสดงออก การทำงานร่วมกับผู้อื่น การคิด
 วิเคราะห์ข้อมูลและการเชื่อมโยงกับประเด็นต่างๆหรือการขาดความรับผิดชอบในการ
 ปฏิบัติงานและการสืบค้น เป็นต้น ซึ่งการขาดทักษะดังที่กล่าวนี้ไป จะส่งผลต่อประสิทธิภาพ
 การจัดการเรียนรู้ และประสิทธิภาพในการเรียนรู้ในแต่ละรายวิชาได้ สอดคล้องกับ รุ่งภรณ์
 กล้ายประยงค์ (2563) ที่ได้กล่าวถึง ลักษณะของการเรียนรู้เชิงรุกว่า กระบวนการจัดการ
 เรียนรู้เชิงรุก ผู้เรียนต้องมีการปฏิบัติมากกว่าการฟัง ต้องมีการอ่าน เขียน อภิปรายหรือ
 ร่วมกันแก้ไขปัญหา สิ่งสำคัญที่สุดคือ การมีส่วนร่วมของผู้เรียน โดยผู้เรียนต้องมีส่วนร่วมใน
 กระบวนการคิดการวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินผล จนเกิดเป็นองค์ความรู้
 ของตนเอง

2.3 ข้อมูลในการสืบค้นไม่เพียงพอ ไม่ครบถ้วนและขาดความถูกต้องการที่
 ข้อมูลในการสืบค้นมีไม่เพียงพอ เนื้อหาไม่ครบถ้วน ข้อมูลบางส่วนมีการบิดเบือนและสื่อ
 ต่างๆ มีไม่เพียงพอต่อการสืบค้นในการเรียนรู้ของผู้เรียน ทั้งนี้จากการที่การเรียนรู้แบบ
 Active Learning เน้นการสร้างการสร้างความรู้ผ่านการเรียนรู้ด้วยตนเองของผู้เรียน
 รวมถึงการแลกเปลี่ยนรู้กับผู้อื่นนั้น แหล่งสืบค้นตลอดจนถึงคุณภาพและความถูกต้องของ

ข้อมูลจึงถือเป็นสิ่งสำคัญในการส่งเสริมประสิทธิภาพการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้นหากข้อมูลในการสืบค้นมีไม่เพียงพอ และเนื้อหาไม่ครบถ้วนย่อมทำให้ประสิทธิภาพในการจัดการเรียนรู้ลดลง สอดคล้องกับ ไชยยศ เรืองสุวรรณ (อ้างถึงใน ศูนย์ประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2558) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้แบบ Active Learning เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนบูรณาการข้อมูล ข่าวสาร สารสนเทศ และหลักการ สู่การสร้างความคิดรวบยอด

2.4 การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ใช้เวลาในการเรียนรู้และค่าใช้จ่ายสูง การที่การเรียนรู้ทางด้านศิลปวัฒนธรรมบางสาขามีค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูง ทำให้กิจกรรมบางกิจกรรมจัดได้ไม่เต็มประสิทธิภาพ โดยกิจกรรมบางกิจกรรมจำเป็นต้องมีวัสดุ อุปกรณ์ช่วยในการจัดการเรียนรู้ ทำให้ค่าใช้จ่ายในส่วนนี้มีผลต่อการจัดการเรียนรู้และส่งผลให้การจัดการเรียนรู้ขาดประสิทธิภาพได้ สอดคล้องกับ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี (2563) ที่กล่าวถึงรูปแบบของการจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning ในรูปแบบการสอนแบบโครงงาน (Project Based Learning) ที่ผู้สอนต้องออกแบบโจทย์งาน และคุณลักษณะที่ต้องการพัฒนา และวางแผน จากนั้นให้นักศึกษาวางแผนดำเนินการ ศึกษาค้นคว้าข้อมูลด้วยตนเองโดยผู้สอนมีบทบาทเป็นผู้ให้คำปรึกษา จากนั้นให้นักศึกษานำเสนอแนวคิด การออกแบบชิ้นงาน พร้อมให้เหตุผลประกอบจากการค้นคว้า

2.5 สภาพห้องเรียน วัสดุอุปกรณ์ และระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษา ไม่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning การที่สภาพห้องเรียนและวัสดุอุปกรณ์ไม่เอื้อต่อการเรียนรู้และไม่เพียงพอต่อจำนวนผู้เรียน ระบบสารสนเทศขาดความทันสมัย ไม่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน เนื่องจากการเรียนรู้แบบ Active Learning จำเป็นที่ต้องได้รับการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ รวมถึงสถานที่ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ ดังนั้นหากไม่ได้รับการสนับสนุนหรือขาดสิ่งอำนวยความสะดวก ย่อมส่งผลให้การจัดการเรียนรู้ลดลง สอดคล้องกับจิตราต์น เอกลักษณ์ (2554) ที่ได้กล่าวถึง ข้อเสียของการจัดการเรียนการสอนแบบใช้ปัญหาเป็น คือ ต้องใช้เวลาเพิ่มขึ้นทั้งฝ่ายผู้เรียนและผู้สอน ฝ่ายผู้เรียน เนื่องจากต้องค้นคว้าและศึกษา ด้วยตนเองจึงต้องการเวลามากขึ้นเมื่อเทียบกับการเรียนโดยการฟังบรรยาย และต้องการการลงทุนมาก ทั้งวัสดุ เวลา และยากในการ บริหารจัดการ

2.6 ผู้สอนขาดความเข้าใจและประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning อย่างถ่องแท้การที่ผู้สอนบางส่วนไม่เข้าใจรูปแบบในการจัดการเรียนรู้ที่ถ่องแท้มีผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน เนื่องจากการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เน้นการจัดการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติ โดยความรู้ของผู้เรียนต้องมาจากประสบการณ์หรือการกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้มีโอกาสลงมือทำ ดังนั้นหากผู้สอนเน้นการถ่ายทอดความรู้

มากกว่าการให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเองจะทำให้ประสิทธิภาพในการจัดการเรียนรู้ลดลง สอดคล้องกับ วิชัย เสวกงาม (2559) ที่ได้อธิบายถึงอุปสรรคของการใช้ Active Learning คือ ผู้สอนส่วนใหญ่คิดว่าตัวเองเป็นผู้สอนแบบบรรยายได้ดี ไม่รู้สึกว่าตนได้ควบคุมชั้นเรียน รู้สึกมั่นใจในตัวเอง และผู้สอนไม่มีทักษะที่จำเป็นในการใช้ Active Learning

3. วิธีการแก้ปัญหาปัญหาที่เกิดขึ้นในการจัดการเรียนรู้แบบ active Learning ในการจัดการเรียนรู้ด้านนาฏศิลป์ ดุริยางคศิลป์ และทัศนศิลป์ ในระดับปริญญาตรี ของสถานศึกษาสังกัดกระทรวงวัฒนธรรม ประกอบด้วย

3.1 การปรับเปลี่ยนรูปแบบและกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับระยะเวลาในการเรียนรู้ของผู้เรียน และกิจกรรมของสถานศึกษา จากการที่ผู้สอนปรับเปลี่ยนรูปแบบการสอนและกิจกรรมให้เหมาะสมกับสถานการณ์ สอดคล้องกับกิจกรรมของสถานศึกษา และเวลาของผู้เรียน มีการสร้างประสบการณ์ในการเรียนรู้และทักษะต่างๆ ให้แก่ผู้เรียน นอกเวลาและสร้างการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง ทั้งนี้การจัดกิจกรรมเรียนรู้นอกเวลาหรือสถานการณ์ต่างๆ ถือเป็นส่วนหนึ่งของแนวคิดของการจัดการศึกษาแบบ Active Learning ซึ่งหากผู้สอนวางแผนกิจกรรมที่ดี สอดคล้องกับเนื้อและวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ประสิทธิภาพของการเรียนย่อมเป็นไปตามที่คาดหวังของผู้สอน สอดคล้องกับ ไชยยศ เรืองสุวรรณ (อ้างถึงใน สุทัศน์ ภูมิภาค (2562) ที่กล่าวถึงลักษณะของ Active Learning ว่าเป็นกระบวนการสร้างสถานการณ์ให้ผู้เรียนอ่าน ฟัง คิด เป็นกิจกรรมการเรียนการสอนเน้นทักษะการคิดขั้นสูง เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนบูรณาการข้อมูล ข่าวสาร สารสนเทศ และหลักการสู่การสร้างความคิดรวบยอด โดยผู้สอนจะเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติด้วยตนเอง สร้างความรู้ที่เกิดจากประสบการณ์ การสร้างองค์ความรู้ และการสรุปบทวนของผู้เรียน

3.2. การสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ กิจกรรมที่เร้าความสนใจและเสริมสร้างกระบวนการคิด ทักษะการวิเคราะห์ร่วมกับผู้เรียน ผู้สอนมีแนวทางในการแก้ปัญหาการขาดประสบการณ์และทักษะของผู้เรียน โดยการปรับการสอนและสร้างกิจกรรมที่สร้างความสนใจ และเหมาะสมกับบริบทของผู้เรียนมากขึ้น เน้นการสร้างกระบวนการคิด การวิเคราะห์ และการแสดงความคิดเห็นของผู้เรียน เพื่อสร้างประสิทธิภาพการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน ทั้งนี้การปรับวิธีการสอนและสร้างกิจกรรมที่สร้างความสนใจ และเหมาะสมกับบริบทของผู้เรียน จะช่วยให้กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับความสนใจและความต้องการของผู้เรียน สร้างประสิทธิภาพในการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนที่ยังขาดประสบการณ์และทักษะที่จำเป็นต่อการเรียนรู้แบบ Active Learning เพิ่มมากขึ้น สอดคล้องกับณัชนัน แก้วชัยเจริญกิจ (อ้างถึงใน สุทัศน์ ภูมิภาค 2562) กล่าวถึง บทบาทของครู กับ Active Learning ว่า บทบาทของครูผู้สอนว่า เป็นผู้กำหนดกิจกรรมที่สะท้อนความต้องการในการพัฒนาผู้เรียน สร้างบรรยากาศของการมีส่วนร่วมและการเจรจาโต้ตอบที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดี

กับผู้สอนและเพื่อนในชั้นเรียน นอกจากนี้ควรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในทุกกิจกรรม จัดสภาพการเรียนรู้แบบร่วมมือ ส่งเสริมให้เกิดการร่วมมือในกลุ่มผู้เรียน จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ท้าทาย

3.3. การปรับใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศให้เหมาะสมกับกิจกรรมและเนื้อหาการเรียนรู้ การนำเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อโซเชียลต่างๆ มาใช้ประกอบการเรียนรู้และการสอนผ่านสื่อออนไลน์ ซึ่งการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยในการจัดการเรียนการสอนจะทำให้ผู้เรียนมีโอกาสในการเรียนรู้ได้อย่างสม่ำเสมอมากขึ้น สามารถเรียนรู้ได้ตามเวลาและสถานที่ต่างๆที่ไม่ใช่ภายในห้องเรียน สอดคล้องกับ จิตณรงค์ เอี่ยมสำอาง (2558) ที่ได้เรียบเรียงการนำเทคนิคการสอนตามแนวคิด Active Learning สู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพว่า การจัดการเรียนรู้จะต้องมอบหมายให้ผู้เรียนศึกษาสื่อวิดีโอโดยมีการตั้งคำถามและให้ผู้เรียนหาคำตอบ เลือกใช้กิจกรรมที่เหมาะสมกับเนื้อหาและสิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนปฏิบัติ และมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรม

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

การศึกษาหาความรู้และการแลกเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ระหว่างผู้สอน การศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เพิ่มเติม และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้สอน รวมทั้งการสังเกตและพูดคุยกับผู้เรียน ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวเป็นลักษณะของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้หรือการนิเทศ ช่วยในการถ่ายทอดองค์ความรู้จากผู้สอนไปสู่ผู้สอน ช่วยในการแนะนำ สร้างแนวคิด และถ่ายทอดแนวปฏิบัติที่ดีจากรุ่นสู่รุ่นได้ สอดคล้องกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 (2562) ได้กล่าวถึงประโยชน์ที่น่าสนใจของการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ว่าช่วยครูให้พัฒนาการสอนของตน สนับสนุนให้ครูได้พิจารณาวิธีสอนและกิจกรรมต่างๆ ที่ใช้ว่า ตรงไหนเข้มแข็ง และตรงไหนเป็นจุดอ่อนซึ่งจะต้องแก้ไข ช่วยฝึกครูใหม่ให้เข้าใจงานในโรงเรียน และงานอาชีพครู และช่วยครูค้นหาปัญหาในการเรียนรู้ของเด็กแต่ละคน ช่วยครูวางแผนการสอนให้เหมาะสมในการสอน

เอกสารอ้างอิง

จันทร์ชัย อธิเกียรติ และธนารักษ์ สารเถื่อนแก้ว. (2560). *การสอนแบบทันสมัยและเทคนิควิธีสอนแนวใหม่*. สืบค้นเมื่อ 2 พฤศจิกายน 2562.

https://regis.skru.ac.th/RegisWeb/webpage/addnews/data/2017-07-24_078.pdf.

- คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. (2563). *การจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning*.
<http://www.mct.rmutt.ac.th/km/?p=786>. สืบค้นเมื่อ 9 พฤศจิกายน 2562.
- จิตณรงค์ เอี่ยมสำอาง. (2558). *Active Learning แนวทางในการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนในยุคศตวรรษที่ 21*. <http://chitnarongactivelearning.blogspot.com/>.
 สืบค้นเมื่อ 6 พฤศจิกายน 2562.
- จิรายุทธิ์ อ่อนศรี. (2561). *ACTIVE LEARNING สู่การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21*.
<http://www.nwm.ac.th/nwm/wp-content/uploads/2018/03/ACTIVE-LEARNING-f>
- จิตรัตน์ เอกศิรินิมิต. (2554). *ประสบการณ์การสอน PBL ของสำนักวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีที่ 4 ฉบับที่ 2 มิถุนายน 2554*. หน้า 9-10.
- ปิยะพล ทรงอาจ. 2563. *Active Learning: การจัดการเรียนรู้เชิงรุก เทคนิคการสอนในศตวรรษที่ 21*. วารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย. ปีที่ 10 ฉบับที่ 1 มกราคม - มีนาคม 2563 หน้า 135 – 142.
- พรทิพย์ วงศ์ไพบูลย์. (2560). *การเรียนรู้เชิงรุกและการมีส่วนร่วมของผู้เรียน (Active Learning)*. วารสารสถาบันวิจัยญาณสังวร ปีที่ 8 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม-ธันวาคม 2560 หน้า 327-336.
- รุ่งกรณ์ กล้ายประยงค์. (2563). *การจัดการเรียนรู้เชิงรุกในสาระการเรียนรู้การศึกษา ค้นคว้าด้วยตนเอง*. วารสารสถาบันวิจัยญาณสังวร ปีที่ 11 ฉบับที่ 1 (มกราคม – มิถุนายน 2563). หน้า 104 – 113.
- วิชัย เสวกงาม. (2559). *การจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning*. เอกสารประกอบการบรรยาย การจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning ณ ห้องประชุมลีลาวดี ชั้น 1 อาคารเรียน คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ 19 กุมภาพันธ์ 2559
- สุนันท์ สิ้นธพานนท์. (2560). *ครูยุคใหม่กับการจัดการเรียนรู้สู่การศึกษา 4.0*. กรุงเทพฯ.: ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์. (2551). *พระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ พ.ศ.2550*. ตามราชกิจจานุเบกษา เล่ม 124 ตอนที่ 32 ก.
- สุทัศน์ ภูมิภาค. (2562). *Active Learning คืออะไร? สอนยังไงให้เป็น Active Learning?*. <https://www.kruupdate.com/6998/>. สืบค้นเมื่อ 6 พฤศจิกายน 2562.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2. (2563). *คู่มือการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้เพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา มิติคุณภาพที่ 2 การจัดการเรียนรู้*. กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35. (2562). *แนวทางการจัดการเรียนรู้เชิงรุก [Active Learning]*. <http://www.secondary35.go.th/wp-content/uploads/2019/12/book10-62.pdf>. สืบค้นเมื่อ 6 พฤศจิกายน 2562.

ศูนย์ประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. (2558). *การเรียนรู้แบบ Active Learning*. ข่าวประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ฉบับที่ 335 ปักษ์แรก พฤษภาคม พ.ศ. 2558.

